

Nuoret Kriitikot

Atte Rautanen

Team Marco – ”Old Man Yells at Cloud”

11-vuotiaan Marco-pojan elämä on vaikeassa tilanteessa. Hänen vanhempansa ovat eronneet ja isoäitikin on nukkunut pois. Marcon elämä pyörii tabletin ja hänen isänsä suunnitteleman videopelin ympärillä, jota hän pelaa päivät pitkät päästäkseen suureen pelitapahtumaan.

Marcon elämä kuitenkin mullistuu kädenkäänteessä, kun hänen isoisänsä, ”Nonnon”, asunto syttyy tuleen ja hän joutuu muuttamaan Marcon ja hänen äitinsä kotiin. Marcon isoisä ei voi sietää lapsenlapsensa peliharrastusta, pitäen sitä esteenä oikeiden ystävyssuhteiden solmimiselle. Täten hän ottaa tehtäväksensä saada poika ulos kodistaan ja opettaa hänelle italialaisen kulttuurin saloja, kuten bocceksi kutsuttua palloilulajia.

Nonnon tavoite sivistää Marcoa tämän juurista osoittaa, miten paljon Team Marco vaalii italialaisia perinteitä. Elokuva ja sen tekijälistaa katsellessa huomaan, kuinka suuri kädenjälki amerikan-italialaisella kulttuurilla on tämän elokuvan tarinassa. Elokuva alkaa Marcon selostuksella, missä hän nostaa esille italialaisen kulttuurin elementtejä ruoasta bocce-termeihin, joiden merkitys aukeaa elokuvan edetessä. Pidin piristävänä asiana sitä, että monet elokuvassa esille nostetut kulttuurin osa-alueet olivat itselleni ennestään tuntemattomia. Kuvittelisin, että italialaiseen kulttuuriin hyvin tutustuneet katsojat pystyvätkin varmaan tunnistamaan monia muitakin kyseisen kulttuurin elementtejä, jotka lentävät kaltaiseni tavallisen suomalaisen kaduntallaajan pään ylitse.

Tuo rakkaus perinteitä kohtaan on, valitettavasti, myös elokuvan suurin ongelma. Niin paljon kuin Team Marco osoittaa arvostusta vanhoja, ”hyviä” aikoja kohtaan, se käyttää yhtä paljon aikaa Marcon, hänen harrastustensa ja teknologiakeskeisen arjen nälvimiseen. Tämän seurauksena elokuvan pinnan alla tuntuu jatkuvasti kuplivan ilkeä, ylimielinen asenne nuoren pojan maailmaa kohtaan.

Marcon nykyaikainen, teknologiakeskeinen maailma asetetaan elokuvassa hänen isoisänsä vanhanaikaista maailmankatsomusta vastaan. Elokuva katsoessa ei voi olla huomaamatta, että Team Marco haluaa katsojien samaistuvan ensisijaisesti Nonnon arvomaailmaan. Elokuva on selkeästi huolissaan teknologian vaikutuksista nuoriin: kuinka se voi toisaalta passivoida ihmisiä mutta myös heikentää keskittymiskykyä. Nämä ovat ajankohtaisia teemoja, joiden käsittely on tietysti tärkeää.

Kun Marcon isoisä asettuu heidän kotiinsa, katsojille tehdään heti selväksi, että hän ei pidä nykYTEKNOLOGIASTA LAISINKAAN. Marcon ja tämän äidin kodista löytyy muun muassa nykyaikainen kahvinkeitin, älykaiutin sekä lukuisia pelikonsoleita, mitkä toinen toistaan herättävät isoisässä narkästystä. On huomattavaa, että Nonnoa ei kiinnosta lainkaan tutustua Marcon peliharrastukseen, vaan hän ennemmin vaatii tätä osallistumaan isoisän omaan bocce-harrastukseen. Tutkiessaan näitä vastakkaisia näkemyksiä elokuva päästää isoisän huomattavan vähällä verrattuna Marcoon, jonka maailma pakotetaan mullistumaan elokuvan aikana.

Marcon kiinnostus pelejä kohtaan on esitetty harrastuksen sijasta riippuvuutena, mikä tekee hänestä passiivisen robotin. Elokuva asettaa Marcon peliharrastuksen ja hänen ystävien puutteen suoraan konfliktiin: jos Marco viettää kaiken aikansa pelatessa, hänellä ei tule olemaan ystäviä. Tämä väite jatkaa jo vanhentunutta uskomusta, jonka mukaan internetin kautta tavatut ihmiset olisivat vähemmän arvokkaita ystäviä kuin "oikeassa" elämässä tavatut ihmiset.

Paljon puhuva kohta elokuvan alussa osoittaa tämän ajattelun ongelmallisuuden. Ihmetellessään Marcon pelikonsoleita, hänen isoisänsä kysyy, kenen kanssa hän pelaa näitä pelejä. Marco alkaa luetella eri maita, joiden kansalaisten kanssa hän on pelannut internetin välityksellä. Sen sijaan että elokuva keskittyisi käsittelemään videopelien ja internetin kautta rakentuvia ihmissuhteita, se esittää Marcon vuorosanan enemmän koomisena toteamuksena, joka sivuutetaan saman tien. Jos elokuva keskittyisi yhtään enempää käsittelemään tätä asianhaaraa, sen väite videopelien haitoista ihmissuhteiden rakentumiseen romahtaisi kasaan.

Ihmissuhteista puheen ollen, Marcon luokkakavereiden yksiulotteisuus on toinen asia, mikä heikentää elokuvan opetusta ystävien tärkeydestä. Team Marco käyttää niin paljon aikaa isoisän ja lapsenlapsen väliseen suhteeseen, että elokuva ei ehdi kertomaan tarpeeksi hyvin millaisia Marcon ystävät oikein ovat. Yhden silmälasipäisen pojan dialogi koostuu monimutkaisista sanoista. Toisen pojan kerrotaan olevan hyvä keilailussa, eikä heidän luonnetta tuoda elokuvassa esille sen kummemmin. Koska Marcon luokkakaverit jäävät näin persoonattomiksi, heidän välillensä ei muodostu uskottavaa kemiaa ja ystävyys jää väkinäiseksi.

Team Marco suhtautuu nuorten maailmaan pelonsekaisin tuntein. Sen sijaan että elokuva pyrkisi ymmärtämään videopelien ja internetin tuomaa arvoa, se tuomitsee nämä suoraan ajanhaaskauksena. Tämän seurauksena elokuva tuntuu puhuttelevan nuorten sijasta vanhempia, jotka eivät itse ymmärrä lastensa peliharrastusta. Elokuvan vähättelevä asenne hyvin monen nuoren harrastusta kohtaan tuskin saa heiltä kovin myönteistä vastaanottoa.